СЛѢПИ ДЕЦА

Нашиятъ учитель е много боленъ и вмѣсто него при насъ дойде учителя на четвърто отдѣление. Той е билъ учитель въ института за слѣпи. Най-старъ отъ всички, той е побелѣлъ тъй много, че изглежда като да има на главата си перука отъ памукъ, и когато говори, сѣкашъ гѣе нѣкаква тѫжна пѣсень. Но иначе е добъръ и много знае. Щомъ влѣзе въ класъ, видѣ едно момче съ преъзрязно око, доближи се до чина и го запита какво му е.

— Пази си очитѣ, момче! — каза той.

И тогава Дероси го запита:

— Истина ли е, господинъ учителю, че сте били учитель на слѣпи?

— Да, много години, — отговори той.

А Дероси помоли съ половинъ гласъ:

— Кажете ни нѣщо!

Учительтъ отиде и седна при масата.

Корети каза високо:

— Институтътъ за слѣпи е на улица „Ница".

— Вие казахте слѣпи, слѣпи, — забеляза учительтъ, — така, както бихте казали болни и бедни, или нѣщо друго. Но разбирате ли добре значението на тази дума? Помислете малко. *Слѣпъ!* Никога нищо да не виждашъ! Да не различавашъ день отъ нощь, да не виждашъ нито небето, нито слънцето, нито собственитѣ си родители, — нищо отъ всичко онова, което имашъ около себе си и което се пипа; да бѫдешъ въ непрежъснатата тъмнина като въ гробъ. Опитайте се малко да затворитѣ очитѣ си и помислете — какво би било да останете за винаги така. Веднага ви обхваща такава мѫка, такъвъ ужасъ, та ви се струва, че е невъзможно да противостоите и ще се развикате, ще полудѣете, или ще умрете. Значи. . . Горкитѣ момчета! Когато влѣзете за пръвъ пѫть въ института за слѣпи, презъ време на отдихъ и ги чуете какъ свирятъ на цигулки и флейти отъ всички страни, говорятъ и се смѣятъ високо, слизатъ и се изкачватъ пъргаво по стълбитѣ и обикалятъ свободно по коридоритѣ и изъ спалнитѣ — никога не бихте си казали, че това сѫ нещастници. Необходимо е да ги наблюдава човѣкъ добре. Между тѣхъ има шестнайсеть и осемнайсеть годишни пъргави и весели младежи, които носятъ слѣпотата си съ несъмненна непринуденость, съ несъмненна смѣлость. Само по умисленитѣ имъ лица се вижда, че трѣбва да сѫ страдали страшно, преди да се помирятъ съ това нещастие. Има други съ бледни и кротки лица, въ които се вижда голѣма примерченость. Тѣ сѫ тѫжни и се схващатъ, че понѣкога страшно трѣбва още да плачатъ.

Ахъ, мои деца! Помислете си, че нѣкои отъ тѣхъ сѫ изгубили зрението си само въ нѣколко дни, други пъкъ сѫ го изгубили следъ цѣли годишни мѫки и следъ много тежки операции. А мнозина така сѫ родени. Родени презъ нѣкоя нощь, за да не видятъ никога зората, влѣзли въ свѣта като въ една неизмѣрима гробница. Тѣ не знаятъ дори какъ е направено човѣшкото лице! Представете си колко трѣбва да сѫ страдали и колко трѣбва да страдатъ, когато помислятъ за страшната разлика, която сѫществува между тѣхъ и онѣзи, които виждатъ. Тѣ често запитватъ сами себе си:

— Защо има такава разлика, щомъ нѣмаме никакъвъ грѣхъ?

Азъ, който бѣхъ нѣколко години между тѣхъ, когато си спомня за онѣзи класове, въ които на всички очитѣ сѫ замръзнали за винаги, всички тия клетници, безъ зрение, — и погледна васъ. . . струва ми се, че е невъзможно да не бѫдете щастливи. Помислете си: има около двайсеть и шесть хиляди слѣпи въ Италия! Двайсеть и шесть хиляди души, които не виждатъ свѣтлината, разбирате ли! Цѣла войска, за която биха били потрѣбни четири часа, за да премине подъ нашитѣ прозорци!

Учительтъ мълкна. Въ класа не се чуваше дори дишането.

Дероси запита истина ли е, че осезанието у слѣпитѣ е по-чувствително отъ нашето.